

каналізаційної системи до періоду великих опадів або висаджування дерев в місті для пом'якшення спеки.

Понад 11 тисяч учених з 153 країн підписали попередження про кліматичну кризу на Землі [2]. Вони проаналізували дані про використання енергії, температури планети, зростання населення, вирубування лісів, товщину полярного льоду, парникові викиди і про інші параметри за останні 40 років.

Можна виділити шість першочергових завдань, на рішення яких необхідно сконцентрувати усі сили. Кожне завдання так чи інакше пов'язане з модифікацією або адаптацією:

- збереження енергії, розвиток енергоефективності, перехід до поновлюваних джерел енергії;
- скорочення короточасних чинників дії на клімат (викиди метану, чорного вуглецю);
- збереження екосистем для їх природного відновлення;
- відновні практики в сільському господарстві, зниження споживання м'яса і зміна раціону на користь споживання їжі рослинного походження;
- побудова без вуглецевої економіки;
- стабілізація чисельності населення Землі через зниження нерівноправ'я і підвищення доступності освіти.

Важливо підвищити рівень обізнаності суспільства про проблеми найближчого майбутнього. Усім соціальноактивним людям треба вже сьогодні взяти активну участь в об'єднанні світового суспільства, ігноруючи усі егоїстичні, соціальні, політичні, релігійні та інші бар'єри, якими система штучно розділяє людей. Тільки об'єднавши свої зусилля у світовій співдружності не на папері, а на ділі, можна встигнути підготувати більшість жителів планети до тих планетарних кліматичних, світових економічних глобальних потрясінь і змін, які настають. Кожен з нас може зробити багато корисного в цьому напрямі. Об'єднавшись, люди збільшують свої можливості.

Список використаної літератури

1. Акименко Т. А., Александров С. И., Ананьев Г. С., Бабкин В. И., Бадюкова Е. Н. Современные глобальные изменения природной среды: в 2 т. / Московский гос. ун-т им. М.В.Ломоносова; РАЕН / Н. С. Касимов (отв.ред.), Р. К. Клиге (отв.ред.) Т. 1. М. : Научный мир, 2006. 696 с.
2. Бойченко С. Г. Напівемпіричні моделі та сценарії глобальних і регіональних змін клімату: монографія / НАН України; Інститут геофізики ім. С.І.Субботіна / В.М. Волошук (ред.). — К. :Наукова думка, 2008. — 309с.

БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ ЯК НЕВІД'ЄМНА ЧАСТИНА ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ

*Чайчук О. Ю.
м. Полтава*

У сучасному світі досить важливу роль відіграє вдосконалення системи підготовки майбутніх учителів як особистостей, які здатні ставити та знаходити вирішення важливих і необхідних завдань стосовно проблем безпеки життєдіяльності, які постають перед загальноосвітніми школами на новому високому рівні. Учитель повинен не лише вміти створювати комфортні, безпечні та результативні умови навчально-виховного процесу, а й формувати культуру безпеки в учнів – надати учням необхідні знання та уміння з безпеки життєдіяльності, бути гарантом збереження життя та здоров'я дітей.

Метою нашої статті є аналіз проблем підготовки майбутніх учителів з питань безпеки життєдіяльності людини та шляхи їх вирішення, виокремлення основних функціональних компонентів організації професійно-педагогічної підготовки.

На нашу думку, вивчення безпеки життєдіяльності, під час підготовки майбутніх учителів, повинно суттєво змістовно та методично відрізнитися у порівнянні з економічними чи технічними спеціальностями. Перед нами постає досить важлива проблема підготовки кваліфікованих фахівців, котрі здатні навчити основам безпечної життєдіяльності дітей і підлітків.

Дисципліна безпеки життєдіяльності інтегрує галузі знань з охорони навколишнього середовища, охорони праці та цивільної оборони [1]. Водночас при аналізі літературних джерел з'ясували, що зміст підготовки вчителя з безпеки життєдіяльності є віддзеркаленням змін існування людини та її діяльності у суспільстві, природі й культурі, зокрема у галузі освіти. У зв'язку, на нашу думку, доцільно акцентувати увагу на дослідженні Л.О. Михайлова [2], в якому автор виокремив основні функціональні компоненти процесу професійно-педагогічної підготовки вчителя з безпеки життєдіяльності:

- гуманістичний – гуманітарну, етичну, духовну;
- гносеологічний – дослідницьку, методологічну, інтелектуальну культуру вчителя;
- комунікативний – мовну, рефлексивну культуру, культуру спілкування;
- освітній – методичну, дидактичну, техногенну, екологічну, соціальну, економічну, естетичну, фізичну;
- нормативний – управлінську, правову;
- інформаційний – інноваційну, діагностичну, комп'ютерну культуру вчителя.

Аналіз науково-педагогічної літератури з питань безпеки життєдіяльності людини дає нам можливість виділити недоліки у рівні підготовки майбутніх учителів, котрі можна об'єднати у такі групи:

1. Відсутність цілеспрямованої методичної системи підготовки майбутніх учителів за спеціалізацією «Основи безпеки життєдіяльності».
2. Низький професійно-педагогічний рівень підготовки студентів за спеціалізацією «Основи безпеки життєдіяльності».
3. Варіативність навчальних планів і програм, невідповідність змісту посібників державним стандартам з безпеки життєдіяльності.

Досить часто недоліками у знаннях студентів з безпеки життєдіяльності виступають формалізм, безсистемність, фрагментарність, невміння аналізувати, узагальнювати, застосовувати вивчене на практиці або у нестандартних ситуаціях [3]. Однією з причин цього є те, що здобуті знання для студентів часто залишаються сумою понять, фактів, законів, які мало пов'язані між собою.

Для створення випереджувального характеру освіти майбутніх учителів з питань безпеки життєдіяльності в сучасних умовах кредитно-модульної системи навчання досить вдалим є такі шляхи розв'язання проблем:

- розробляти методики викладання безпеки життєдіяльності у педагогічних закладах вищої освіти з використанням інформаційних технологій;
- виконати науково-обґрунтоване переструктурування змісту курсу «Безпека життєдіяльності» з метою наближення практичної складової підготовки майбутніх учителів до потреб навчально-виховного процесу загальноосвітньої школи;
- удосконалити процес формування систем знань, умінь і навичок студентів, розширити їхню самостійність, дослідницькі компетентності та ін.

Отже, в організації підготовки вчителя з безпеки життєдіяльності важливу роль особливо відіграє формування його професійної компетентності та культури. При вирішенні певних проблем можна досягти випереджувального характеру якісної освіти

майбутніх учителів, котрі, згодом, зможуть формувати в учнів особистість з безпечною поведінкою. Питання безпеки життєдіяльності людини відіграє важливу роль під час підготовки майбутніх учителів, адже безпека – це одна з найважливіших аспектів нашого життя.

Список використаної літератури

1. Атаманчук П.С. Безпека життєдіяльності / П.С. Атаманчук, В.В. Мендерецький та ін. К.: Центр учбової літ. (ЦУЛ), 2011. 275 с.
2. Михайлов Л. Теория и методика обучения безопасности жизнедеятельности: Учеб. пособ. / Л. Михайлов. М.: Академия, 2009. 288 с.
3. Гвоздїй С.П. Перспективи та проблеми у підготовці майбутніх учителів «Основ безпеки життєдіяльності людини» / С.П. Гвоздїй // Таврійський вісник освіти. 2005. № 2.

ВПЛИВ КОЛЬОРОПЕРЕДАЧІ НА СТВОРЕННЯ ОСВІТЛЮВАЛЬНОГО КОМФОРТУ В ШКІЛЬНОМУ ПРИМІЩЕННІ

*Бородай Д. Я.
м. Полтава)*

Освітлення відіграє важливу роль у житті людини. Приблизно 90% інформації сприймається через зоровий канал, тому правильно виконане освітлення має важливе значення для виконання всіх видів робіт. Світло є не тільки важливою умовою роботи зорового аналізатора, але є й біологічним фактором функціонування організму людини в цілому. Для людини день і ніч, світло і темрява визначають біологічний ритм – бадьорість та сон. Отже, недостатня освітленість, або її надмірна кількість, знижує чи збільшує рівень збудженості центральної нервової системи і активність усіх життєвих процесів.

Раціональне освітлення є важливим фактором загальної культури виробництва. Крім того, освітлення є основною частиною сприйняття людиною об'єктів, що її оточують, а економне споживання електроенергії в будь-якому приміщенні є пріоритетним, тому, збалансувавши освітлення за допомогою економічних LED-ламп, можна суттєво скоротити електроспоживання та заощадити кошти та ще і отримати моральне та естетичне задоволення від споглядання предметів побуту, від виконаної роботи чи просто відпочинку. Тому знайомство з нашою статтею та втілення результатів роботи в життя передбачає як зменшення нераціональних витрат електричної енергії за рахунок впровадження енергозберігаючих технологій, зокрема: заміни всіх ламп, що використовуються, на сучасні LED-лампи; встановлення датчиків руху з фотоелементами в приміщеннях, де постійно ввімкнене світло непотрібне, а і забезпечить комфортні умови існування у всіх сферах Вашого життя та побуту.

Робота спрямована на пошук та дослідження раціонального освітлення в приміщеннях при одночасному зниженні споживання електроенергії і поліпшенні рівня освітлювального комфорту в громадських закладах, виробництві та вдома

Метою написання статі є встановлення технічної та економічної доцільності заміни існуючих освітлювальних приладів на LED-лампи та поліпшенні рівня освітлювального комфорту в громадських закладах, виробництві та вдома.

Опрацьована технічна, економічна, науково-популярна література показали, що освітлення відіграє важливу роль у житті людини. Приблизно 90% інформації сприймається через зоровий канал, тому правильно виконане раціональне освітлення має важливе значення для виконання всіх видів робіт. Світло є не тільки важливою умовою роботи зорового аналізатора, але є й біологічним фактором розвитку організму